



**Ispitna pitanja za polaganje kvalifikacionog ispita za predmet
Sociologija**

Osnovna literatura: dr Milovan Mitrović, dr Sreten Petrović, Sociologija, za III razred stručnih škola i IV razred gimnazije, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.

1. Sociologija je:

- a) Zdravorazumsko tumačenje društvenog života
- b) Naučno tumačenje društva
- c) Skup praktičnih mera za unapređivanje društvene prakse
- d) Ne znam

2. Sociologija je nastala u:

- a) Starom veku
- b) U doba Humanizma i renesanse
- c) U 19. Veku
- d) Ne znam

3. Predmet izučavanja sociologije je:

- a) Društvo kao veći ili manji skup ljudi
- b) Institucionalizovano društvo (nacionalna država)
- c) Društvo kao sveukupnost društvenih pojava i procesa
- d) Ne znam

4. Funkcija socioloških zakona je:

- a) Opisivanje društvenih pojava
- b) Promena postojećih društvenih odnosa
- c) Objasnjenje i predviđanje društvenih pojava
- d) Ne znam

5. Sociološka teorija predstavlja:

- a) Učenje o društvu kao celini ili nekom njegovom delu
- b) Teorijsku osnovu za očuvanje i unapređenje postojećeg društvenog sistema
- c) Kritičku analizu postojećeg i mogućnosti za njegovo prevazilaženje
- d) Ne znam

6. Sociologija proučava ljudsko društvo:

- a) Kao celovit entitet nezavistan od prirode
- b) U tesnoj međusobnoj povezanosti čoveka, društva i prirode
- c) Kao sistem odnosa koje ljudi ostvaruju kao slobodna bića
- d) Ne znam

7. Rad je:

- a) Jedna vrsta društvenog delovanja
- b) Profesija
- c) Objektivan, opšti i bitan društveni proces
- d) Ne znam



8. Prirodna podela rada zasniva se na:

- a) Obrazovanju
- b) Socijalnom statusu
- c) Polu i starosti
- d) Ne znam

9. Ekonomsku (pod) strukturu društva čine:

- a) Radno sposobni pojedinci
- b) Proizvodne snage i proizvodni odnosi
- c) Tehnika i tehnologija koja se koristi u proizvodnom procesu
- d) Ne znam

10. Menadžer je:

- a) Lice koje je lider u procesu proizvodnje
- b) Vlasnik-poslodavac
- c) Lice koje najefikasnije organizuje proces proizvodnje
- d) Ne znam

11. Primarni cilj robne proizvodnje je:

- a) Stvaranje društvenog bogatstva
- b) Proizvodnja za tržište
- c) Ekonomski razvoj društva
- d) Ne znam

12. Novac je:

- a) Opšti ekvivalent pri razmeni roba na tržištu
- b) Osnov društvene moći
- c) Izraz bogatstva
- d) Ne znam

13. Odnos prirode i društva je:

- a) Odnos međusobne povezanosti i zavisnosti
- b) Odnos u kome je društvo nezavisno od prirodne sredine
- c) Odnos u kome prirodni uslovi determinirajuće utiču na društvene procese
- d) Ne znam

14. „Održivi razvoj“ predstavlja:

- a) Stalno povećavanje proizvodnih kapaciteta
- b) Održavanje dostignutog nivoa proizvodnje materijalnih dobara
- c) Model ograničenog i kontrolisanog privrednog rasta i društvenog razvoja
- d) Ne znam

15. Pojmom „tehnološko“ društvo označava se ono društvo:

- a) U kome se u proizvodnji materijalnih dobara koriste najmodernija tehnika i tehnologija
- b) U kome je tehnika i tehnologija ovladala svim sferama društvenog života
- c) U kome se primenjuju najnovija dostignuća tehnike i tehnologije u procesu obrazovanja
- d) Ne znam



16. Ekologija je nauka o:

- a) Stanovništvu
- b) Zaštiti prirode
- c) Društvenoj sredini
- d) Ne znam

17. Društvena struktura je:

- a) Skup svih elemenata koji čine društvo
- b) Organizovani sistem institucija
- c) Relativno trajna celina u kojoj su elementi povezani po određenim zakonitostima
- d) Ne znam

18. Društvena uloga je:

- a) Određena delatnost koju pojedinac obavlja
- b) Osnov za sticanje društvene moći
- c) Delovanje koje se odvija po unapred datom kulturnom obrazcu
- d) Ne znam

19. Društvenu grupu čini:

- a) Veći ili manji broj ljudi na određenoj teritoriji
- b) Zajednice sa utvrđenom hijerarhijskom strukturom uloga
- c) Relativno trajne skupine ljudi povezanih na osnovu zajedničkih obeležja i ciljeva
- d) Ne znam

20. Primarna ljudska zajednica je:

- a) Država
- b) Nacija
- c) Porodica
- d) Ne znam

21. Monogamni brak je:

- a) Jedini oblik braka
- b) Istorijski oblik braka
- c) Najstariji oblik braka
- d) Ne znam

22. Etnička zajednica je skup ljudi koji ima:

- a) Zajedničko poreklo
- b) Jedinstvenu veru i običaje
- c) Jedinstvenu teritoriju, jezik i političku i kulturnu istoriju
- d) Ne znam

23. Nacije su etničke zajednice nastale u:

- a) Starom veku
- b) U feudalizmu
- c) U periodu stvaranja građanskog društva
- d) Ne znam



24. Osnov društvene nejednakosti nalazi se u:

- a) Poreklu
- b) Klasnoj pripadnosti
- c) Svojini i društvenoj moći
- d) Ne znam

25. Svojina je pravnim normama regulisan odnos između

- a) Ljudi
- b) Ljudi i stvari
- c) Ljudi i države
- d) Ne znam

26. Državna svojina je svojina:

- a) Društvenih ustanova
- b) Države
- c) Grupe ljudi koji imaju političku vlat
- d) Ne znam

27. Društvena moć se ispoljava kao mogućnost:

- a) Sticanja bogatstva
- b) Sticanja privilegovanog položaja u društvu
- c) Donošenja odluka od opšteg značaja
- d) Ne znam

28. Osnov klasnog raslojavanja u društvu nalazi se u:

- a) Nejednakoj raspodeli društvene moći
- b) Ličnim sposobnostima pojedinaca
- c) Privatnoj svojini nad sredstvima za proizvodnju
- d) Ne znam

29. Naselja čini:

- a) Grupa ljudi na određenoj teritoriji
- b) Složena i višefunkcionalna grupa ljudi relativno trajno vezana za određenu teritoriju
- c) Veći ili manji broj ljudi sa istim interesima, vrednostima i normama ponašanja
- d) Ne znam

30. Osnovni tipovi ljudskih naselja su:

- a) Nacija
- b) Država
- c) Selo i grad
- d) Ne znam

31. Društvena ustanova je:

- a) Elementarni oblik društva
- b) Unapred određen način vršenja društvenog delovanja
- c) Harmoničan skup međuljudskih odnosa
- d) Ne znam



32. Društvena organizacija je:

- a) Skup pojedinaca
- b) Organizovana grupa ljudi koja obavlja neku delatnost
- c) Skup društvenih uloga
- d) Ne znam

33. Politika je:

- a) Javno delovanje za opšte dobro
- b) Skup normi koje regulišu ponašanje političkih subjekata
- c) Upravljanje društvom pomoću javnih ustanova i organizacija
- d) Ne znam

34. Država predstavlja:

- a) Organizaciju za vršenje vlasti
- b) Najvažniju političku ustanovu
- c) Organizaciju za zaštitu potreba i interesa građana
- d) Ne znam

35. Prema tipu političkih odnosa države mogu biti:

- a) Robovlasničke, feudalne, građanske i socijalističke
- b) Monarhije i republike
- c) Demokratske i autokratske
- d) Ne znam

36. Pravo je:

- a) Skup pravila koja usmeravaju čovekovu delatnost
- b) Sistem pisanih pravila koja propisuje i štiti država
- c) Norme koje usmeravaju čovekovo ponašanje
- d) Ne znam

37. Birokratija je:

- a) Društveni sloj koji upravlja društvom
- b) Društveni sloj koji obavlja državne funkcije
- c) Privilegovani sloj u društvu
- d) Ne znam

38. Političke stranke su nastale u:

- a) Starom Rimu
- b) Periodu konstituisanja građanskog društva
- c) Sa uspostavljanjem političke moći države
- d) Ne znam

39. Ideologija predstavlja

- a) Pravac delovanja političkih subjekata
- b) Skup ideja o najboljim političkim ciljevima koje društvo treba da ostvari
- c) Sistem mera kojima se brane politički interesi neke grupe
- d) Ne znam



40. Politički sistemi mogu biti:

- a) Autokratski i demokratski
- b) Diktatorski i liberalni
- c) Jednopartijski i višepartijski
- d) Ne znam

41. U modernoj pravnoj državi postoji:

- a) Jedinstvo vlasti
- b) Podela na zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast
- c) Jedinstveno delovanje svih političkih aktera radi ostvarenja političkih ciljeva
- d) Ne znam

42. Evolucionistički model društvenih promena polazi od shvatanja:

- a) Da je društvena istorija razvoj od prostih ka sve složenijim oblicima
- b) Da je društvena istorija pravilna smena određenih društvenih oblika
- c) Da promene u najrazvijenijim društvima izazivaju promene u manje razvijenim
- d) Ne znam

43. Vertikalna društvena pokretljivost označava:

- a) Prelazak pojedinca iz sela u grad
- b) Pomeranje pojedinca i grupa u okviru postojećeg statusa
- c) Pomeranje pojedinaca i grupa po hijerarhijskoj lestvici društvenog položaja
- d) Ne znam

44. Globalni strukturno-razvojni procesi su:

- a) Procesi industrijalizacije, deagrarizacije i urbanizacije
- b) Promene u strukturi društvenih položaja i funkcija
- c) Dezorganizacija postojećih i nastanak novih društvenih odnosa
- d) Ne znam

45. Društveni razvoj je:

- a) Bolji materijalni i socijalni položaj pojedinaca
- b) Stvaranje novih društvenih tvorevina
- c) Uvećavanje istih društvenih tvorevina
- d) Ne znam

46. Društveni napredak se ostvaruje sa:

- a) Unapređivanjem obrazovnog sistema
- b) Modernizacijom tehničko-tehnološke osnove proizvodnje
- c) Ostvarenjem osnovnih ciljeva i vrednosti čovekovog društvenog života
- d) Ne znam

47. Strateški važni izvori i pokretači društvenog razvoja postindustrijskog društva nalaze se u:

- a) Povećanju materijalnih dobara
- b) Nastanku novih modela ponašanja
- c) Unapređivanju znanja i informatičke tehnologije
- d) Ne znam



48. Globalizacija je proces u kome se:

- a) U svetskim razmerama uspostavlja dominacija najrazvijenijih zemalja
- b) Nacionalne države utapaju u jedinstvenu „svetsku“ zajednicu
- c) Posredstvom nove komunikacione tehnologije nameću jedinstveni kulturni obrasci i modeli ponašanja
- d) Ne znam

49. Kultura je:

- a) „druga priroda“ čoveka
- b) Sposobnost čoveka da komunicira sa drugim ljudima
- c) Čovekovo svesno i plansko preobražavanje i stvaranje duhovnih vrednosti
- d) Ne znam

50. Simbol je:

- a) Svojstvo materijalnih dobara
- b) Čovekovo određivanje posebnog značenja čulnih, pojava oblika
- c) Element duhovne kulture
- d) Ne znam

51. Civilizacijom se označava:

- a) Skup tvorevina i duhovnih vrednosti ljudske delatnosti
- b) Istorijski period koji nastaje posle perioda divljaštva i varvarstva
- c) Skup tvorevina i vrednosti ljudske delatnosti
- d) Ne znam

52. Jezik je:

- a) Sredstvo opštenja među ljudima
- b) Instrument izražavanja među ljudima ali i konstituisanja čovekovih misli i osećanja
- c) Sistem duhovnih tvorevina i vrednosti
- d) Ne znam

53. Religija je:

- a) Kolektivan emocionalan doživljaj sveta
- b) Sistem verovanja u postojanje natprirodnog bića koje upravlja prirodom i sudbinom čoveka
- c) Sistem verovanja koja se ne mogu empirijski proveriti i dokazati
- d) Ne znam

54. Magija je:

- a) Skup praktičnih radnji kojima se čovek obraća natprirodnoj sili radi postizanja određenog cilja
- b) Verovanje u sposobnost čoveka da utiče na događaje
- c) Uspostavljanje duhovne veze sa božanstvom
- d) Ne znam

55. Monoteističke religije su:

- a) Protestantizam
- b) Fundamentalizam
- c) Budizam, jevrejstvo, hrišćanstvo i islam
- d) Ne znam



56. Običaj je

- a) Dugotrajna praksa jedne društvene zajednice
- b) Obavezan model ponašanja
- c) Vrsta društvene norme
- d) Ne znam

57. Moral je u suštini:

- a) Skup pravila ponašanja u društvu
- b) Individualan odnos pojedinca prema drugom članu zajednice
- c) Oblik društvene prakse koji ima vrednosnu komponentu
- d) Ne znam

58. Umetnost predstavlja:

- a) Individualno prikazivanje određenog sadržaja
- b) Skup materijalnih i duhovnih tvorevina koje izazivaju osećaj zadovoljstva i radosti
- c) Sposobnost čoveka da estetski doživi svet
- d) Ne znam

59. Masovna kultura je:

- a) Serijska proizvodnja kulturnih sadržaja namenjena masovnoj potrošnji
- b) Univerzalna, nadnacionalna kultura
- c) Proizvodnja kulturnih sadržaja namenjenih stanovništvu sa nižim stepenom obrazovanja
- d) Ne znam

60. Ličnost nastaje:

- a) Obrazovanjem
- b) U procesu usvajanja kulturnih obrazaca i vrednosti datog društva
- c) Aktivnim odnosom čoveka prema prirodi i društvu
- d) Ne znam